

ANTICKÉ REÁLIE

1. Řecký kalendář a svátky
2. Římský kalendář a svátky, měření času
3. Antický dům a jeho vybavení
4. Sport a hry
5. Těžba surovin, řemesla, technologie
6. Rodina
7. Dětství, vzdělání, školy
8. Antický oděv
9. Pohřební zvyklosti
10. Zemědělství
11. Lékařství, hygiena, lázně
12. Obchod a doprava

Athény**Sparta****Boiótie****Delfy****Kréta**

Prosinec-Leden

Gamelion
Γαμηλιών

?

Hermaios
*Ερμαίος**Amalios*
*Αμάλιος**Agyios*

Leden-Únor

Anthesterion
*Ανθεστηριών**Eleusinos**Prostaterios*
*Προστατήριος**Bysios*
*Βύσιος**Dioskouros*

Únor-Březen

Elaphebolion
*Ελαφηβολιών**Gerastios**Agrioiios*
*Αγριώνιος**Theoxenios*
*Θεοξένιος**Theodosios*

Březen-Duben

Munychion
*Μουνιχιών**Artemisios**Thioyios*
*Θιούϊος**Endyspoetropios*
*Ενδυσποιτρόπιος**Pontos*

Duben-Květen

Thargelion
*Θαργηλιών**Delhinios**Homoloios*
*Ομολώϊος**Herakleios*
*Ηράκλειος**Rabinthios*

Květen-Červen

Skirophorion
*Σκιροφοριών**Fliasios**Theilouthios*
*Θειλούθιος**Iaiios*
*Ιαίος**Hyperberetos*

Červen-Červenec

Hekatombion
*Εκατομβαιών**Hekatombeus**Ippodromios*
*Ιπποδρόμιος**Apellaios*
*Απελλαίος**Nekysios*

Červenec-Srpen

Metageitnion
*Μεταγειτνιών**Karneios**Panamos*
*Πάναμος**Boukatios*
*Βουκάτιος**Basileios*

Srpen-Září

Boedromion
*Βοηδρομιών**Panamos**Pamboiotios*
*Παμβοιώτιος**Boathoos*
*Βοαθόος**Thersmofhorion*

Září-Říjen

Ryanepsion
*Ρυανεσιών**Herasios**Damatris*
*Δαμάτριος**Heraios*
*Ηραίος**Hermaios*

Říjen-Listopad

Maimakterion
*Μαιμακτηριών**Apellaios**Alalkomenios*
*Αλαλκομένιος**Daidophorios*
*Δαδαφόριος**Metarhios*

Listopad-Prosinec

Poseidon
*Ποσειδεών**Diosthios**Boukatios*
*Βουκάτιος**Poetropios*
*Ποιτρόπιος**Eiman*

Rhodos**Délos****Kypr****Milétos****Makedonie**

Prosinec-Leden

Pedageitnios
*Panemos Embolimos**Lenaion**Kaisarios**Lenaion*
*Ληναίων**Audnaios*
Αυδναίος / Αυθηναίος

Leden-Únor

*Badromios**Hieros**Sebastos**Anthesterion*
*Ανθεστηριών**Peritios*
Περίτιος

Únor-Březen

*Sminthios**Galaxion**Autokratorikos**Artemision*
*Αρτεμισιών**Dystros*
Δύστρος

Březen-Duben

*Artamitios**Artemision**Dimarhexousios**Taureon*
*Ταυρεών**Xanthikos*
Ξανδικός / Ξανθικός
+ 6x za 19 let
Xandikos Embolimos

Duben-Květen

*Agrianios**Thargelion**Plithipatos**Thargelion*
*Θαργηλιών**Artemisios*
Αρτεμίσιος / Αρταμίτιος

Květen-Červen

*Hyakinthios**Panamos**Archiereus**Kalamaion*
*Καλαμαιών**Daisios*
Δαίσιος

Červen-Červenec

*Panemos**Hekatombaion**Esthios**Panemos*
*Πάνημος**Panemos*
Πάνημος / Πάναμος

Červenec-Srpen

*Karneios**Metageitnion**Romaios**Metageitnion*
*Μεταγειτνιών**Loios*
Λώιος

Srpen-Září

*Dalios**Bouphonion**Afrodisios**Boedromion*
*Βοηδρομιών**Gorpaios*
Γορπιαίος

Září-Říjen

*Thesmophorios**Apatourion**Apogonikos**Pyanopsion*
*Πυανοψιών**Hyperberetaios*
Υπερβερεταίος
+ 1x za 19 let
Hyperberetaios
Embolimos

Říjen-Listopad

*Diosthyos**Aresion**Ainikos**Apatourion*
*Απατουριών**Dios*
Δίος

Listopad-Prosinec

*Theudaisios**Poseideon**Ioulios**Poseideon*
*Ποσειδεών**Apellaios*
Απελλαίος

Déméter

Dionýsos/Apollon

Athéna

Zeus a Héra

Leden

Lenaje

Gamélie

Únor

malá mystéria

Anthestérie

Procharistie

Diasie

Březen

Chloje

Elafébolia

Duben

Velké dionýsie

Manychie

Květen

Thargelia

Plantérie

Červen

Skiroforia

Dafnéforie

Archetoforie

Bufónie

Červenec

Eleusínia

Panathénaje

Krónie

Srpen

Karneia

Synoikie

Září

Proerosia

Boedrómie

Athéna Ergané

Gymnopaidie

Říjen

Thesmoforia

Oschoforie

Pyanepsia

a Hefaisthos

Metagneitnia

Listopad

Thalysia

Apatúrie

Prosinec

Haloa

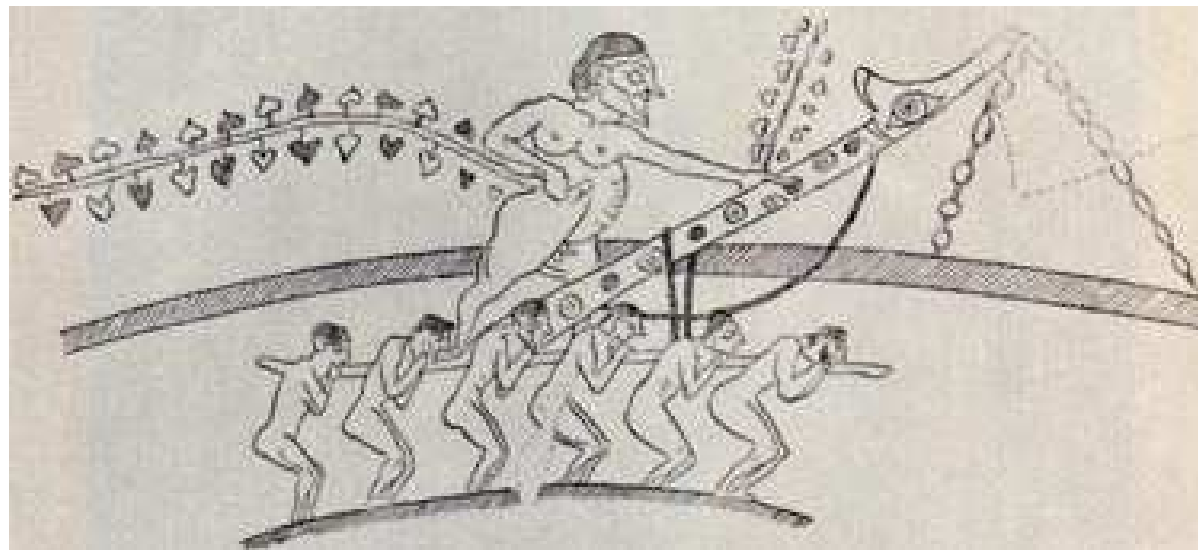
Malé dionýsie

Maimaktérie

DIONÝSIE

Venkovské – konec prosince

Městské – počátek dubna

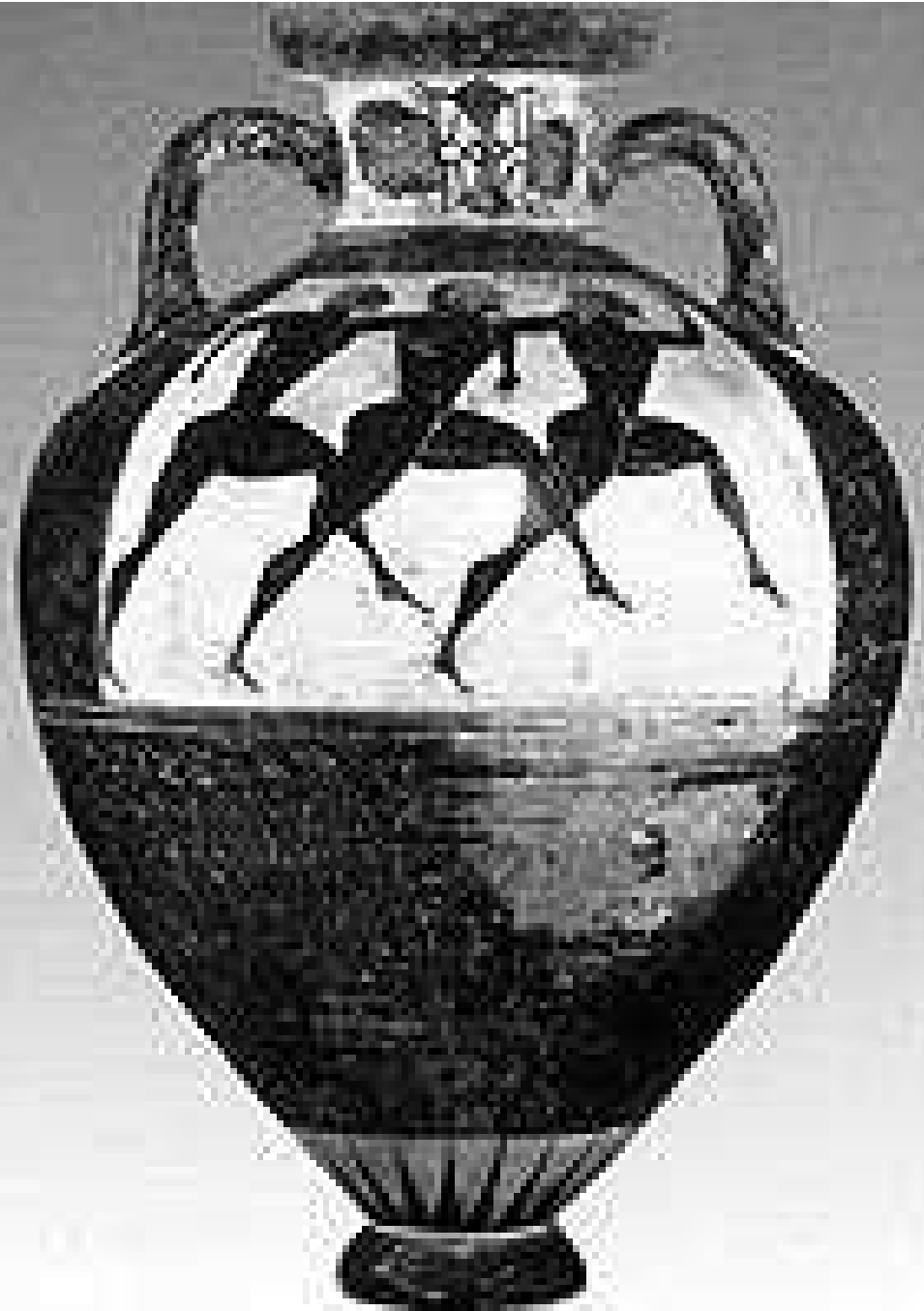
LÉNAJE

Leden		Lenaje		<u>Gamélie</u>
Únor		Anthestérie		<u>Diasie</u>
Březen	Chloje		Procharistie	Elafébolia
Duben		Velké dionýsie		Manychie
Květen			Thargelia	
Červen	Skiroforia		Dafnéforie	<u>Bufónie</u>
Červenec	Eleusínia			Krónie
Srpen			Karneia	Synoikie
Září	Proerosia		Boedrómie	Hyakinthya
Říjen	Thesmoforia	Oschoforie	Pyanepsia	Gymnopaidie
Listopad	Thalysia			Metagneitnia
Prosinec	Haloa	Malé dionýsie	Athéna Ergané a Hefaisthos	Apatúrie
				<u>Maimaktérie</u>

PANATHÉNAJE

= 28. Hekatombion = červenec/srpen

Leden		Lenaje		<u>Gamélie</u>
Únor		Anthestérie		<u>Diasie</u>
Březen	Chloje		Procharistie	Elafébolia
Duben		Velké dionýsie		Manychie
Květen			Thargelia	
Červen	Skiroforia		Dafnéforie	<u>Bufónie</u>
Červenec	<u>Eleusínia</u>			Krónie
Srpen			Karneia	Synoikie
Září	Proerosia		Boedrómie	Hyakinthya
Říjen	Thesmoforia	Oschoforie	Pyanepsia	Gymnopaidie
Listopad	Thalysia			Metagneitnia
Prosinec	Haloa	Malé dionýsie	Athéna Ergané a Hefaisthos	Apatúrie
				<u>Maimaktérie</u>

ELEUSINIE

Boédromión = září

Myésis - zasvěcení

Teleté - naplnění

Epopteiá - zření

Leden		Lenaje		<u>Gamélie</u>
Únor		Anthestérie		<u>Diasie</u>
Březen	Chloje		Procharistie	Elafébolia
Duben		Velké dionýsie		Manychie
Květen			Thargelia	
Červen	Skiroforia		Dafnéforie	<u>Bufónie</u>
Červenec	Eleusínia			Krónie
Srpen			Karneia	Synoikie
Září	Proerosia		Boedrómie	Hyakinthya
Říjen	Thesmoforia	Oschoforie	Pyanepsia	Gymnopaidie
Listopad	Thalysia			Metagneitnia
Prosinec	Haloa	Malé dionýsie	Athéna Ergané a Hefaisthos	Apatúrie
				<u>Maimaktérie</u>

ŘÍMSKÝ KALENDÁŘ

Romulus

Numa Pompilius

Julius Caesar

Rok 46 př.n.l. 445 dnů

I
II
III
IV
V
VI
VII
VIII
IX
X

Martius
Aprílís
Május
Júníus
Quintilis
Sextilis
September
October
November
December
Januárius
Februárius

Januárius 31
Februárius 28 (anus bisextilis 29)
Martius 31
Aprílís 31
Május 30
Júníus 30
Quintilis 31 (od 44 př.n.l. Július) 31
Sextilis 30 (od 8 n.l. Augustus) 31
September 31 30
October 31
November 30
December 31

304 dní

355 dní

365 dní

+ jednou za 2 roky
mensis intercalaris
22 nebo 23 dní

dny:	březen,květen,červenec,říjen	leden,srpen,prosinec	duben,červen,září,listopad	únor
	31 dní	31 dní	30 dní	28 (29) dní
1.	Kalendis	Kalendis	Kalendis	Kalendis
2.	VI. ante Nonas	IV. ante Nonas	IV. ante Nonas	IV. ante Nonas
3.	V. ante Nonas	III. ante Nonas	III. ante Nonas	III. ante Nonas
4.	IV. ante Nonas	Pridie Nonas	Pridie Nonas	Pridie Nonas
5.	III. ante Nonas	Nonis	Nonis	Nonis
6.	Pridie Nonas	VIII. ante Idus	VIII. ante Idus	VIII. ante Idus
7.	Nonis	VII. ante Idus	VII. ante Idus	VII. ante Idus
8.	VIII. ante Idus	VI. ante Idus	VI. ante Idus	VI. ante Idus
9.	VII. ante Idus	V. ante Idus	V. ante Idus	V. ante Idus
10.	VI. ante Idus	IV. ante Idus	IV. ante Idus	IV. ante Idus
11.	V. ante Idus	III. ante Idus	III. ante Idus	III. ante Idus
12.	IV. ante Idus	Pridie Idus	Pridie Idus	Pridie Idus
13.	III. ante Idus	Idibus	Idibus	Idibus
14.	Pridie Idus	XIX. ante Kalendas	XVIII. ante Kalendas	XVI. ante Kalendas
15.	Idibus	XVIII. ante Kalendas	XVII. ante Kalendas	XV. ante Kalendas
16.	XVII. ante Kalendas	XVII. ante Kalendas	XVI. ante Kalendas	XIV. ante Kalendas
17.	XVI. ante Kalendas	XVI. ante Kalendas	XV. ante Kalendas	XIII. ante Kalendas
18.	XV. ante Kalendas	XV. ante Kalendas	XIV. ante Kalendas	XII. ante Kalendas
19.	XIV. ante Kalendas	XIV. ante Kalendas	XIII. ante Kalendas	XI. ante Kalendas
20.	XIII. ante Kalendas	XIII. ante Kalendas	XII. ante Kalendas	X. ante Kalendas
21.	XII. ante Kalendas	XII. ante Kalendas	XI. ante Kalendas	IX. ante Kalendas
22.	XI. ante Kalendas	XI. ante Kalendas	X. ante Kalendas	VIII. ante Kalendas
23.	X. ante Kalendas	X. ante Kalendas	IX. ante Kalendas	VII. ante Kalendas
24.	IX. ante Kalendas	IX. ante Kalendas	VIII. ante Kalendas	VI. ante Kalendas
25.	VIII. ante Kalendas	VIII. ante Kalendas	VII. ante Kalendas	V. ante Kalendas
26.	VII. ante Kalendas	VII. ante Kalendas	VI. ante Kalendas	IV. ante Kalendas
27.	VI. ante Kalendas	VI. ante Kalendas	V. ante Kalendas	III. ante Kalendas
28.	V. ante Kalendas	V. ante Kalendas	IV. ante Kalendas	Pridie Kalendas
29.	IV. ante Kalendas	IV. ante Kalendas	III. ante Kalendas	
30.	III. ante Kalendas	III. ante Kalendas	Pridie Kalendas	
31.	Pridie Kalendas	Pridie Kalendas		

Týden

8 denní (8. Den – nundiny)

7 denní

A

Dies Lunae

B

Dies Martis

C

Dies Mercurii

D

Dies Jovis

E

Dies Veneris

F

Dies Saturni

G

Dies Solis (v pozdní antice Dies Domini)

H

dies fasti x dies nefasti

za republiky 235:109

dies festi x dies profesti

den

Den

6 hodin ante meridiem – slunce v zenitu – 6 hodin de meridiem

Noc

2x 3 hodiny (vigilie) – půlnoc – 2x 3 hodiny (vigilie)

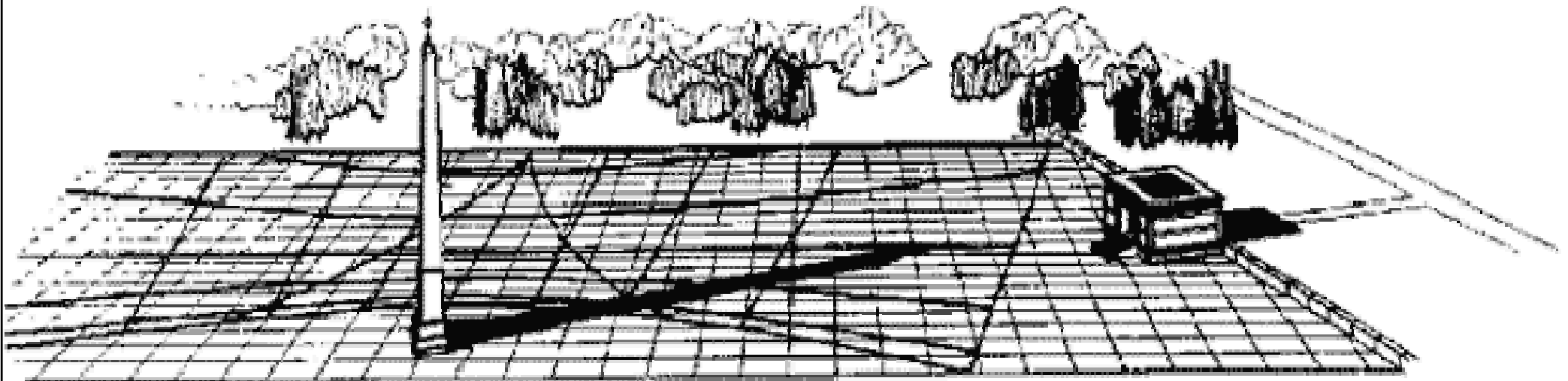
Měření času

Ve 3. stol. př.n.l. první sluneční hodiny (solária) jako válečná kořist

159 před n.l. Publius Scipio Nasica dovezl první vodní hodiny (klepsidru)

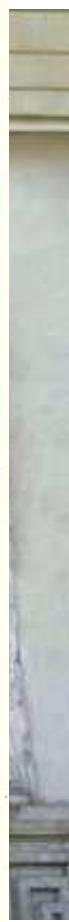

Horologium Augusti (9 př.n.l.)

ŘÍM DOBY CÍSAŘSKÉ

J

FEBRUÁRIUS

měsíc očišťování - februare

1. Svátek Junony
10. Počátek jara
13. Oběti Faunovi
15. Luperkálie
17. Quirínie
21. Ferálie
22. Karistie
23. Terminálie
27. Equirie

APRÍLIS

měsíc etruské bohyně Apru (Afrodity)

- 1. Svátek Venuše
- 4. Megalésie
- 12. Ceriálie
- 13. Oslava Jupitera Victora
- 15. Svátek bohyně Pales
- 23. Vinálie
- 28. Florálie

JÚNIUS

měsíc bohyně Junony

1. Karnálie
3. Svátek Belony
4. Oběti Herculovi
9. svátek Vesty
11. Matrálie
13. Menší Quinquátra
15. Očista Vestina chrámu

ŘÍM DOBY CÍSAŘSKÉ

QUINTILIS (po 44 př.n.l. JÚLIUS)

5. Poplifúgie

7. Nonae Caprotinae

19. Lúkárie

23. Neptúnálie

25. Furnálie

SEXTILIS (po 8 n.l. AUGUSTUS)

17. Portúnálie

19. Venkovské vinálie

21. Konsuálie

23. Volkanálie

25. Opikonsivie

27. Volturnálie

SEPTEMBER

OCTÓBER

1. Tigillum sororium
11. Meditrinálie
13. Fontinálie
15. Equus October
19. Armilustrium

NOVEMBER

DECEMBER

- 11. Agónálie
- 15. Druhé Konsuálie
- 17. Saturnálie
- 19. Opálie
- 21. Diválie
- 23. Lárentálie

